

Arbetslivsanknytning i gymnasieskolans yrkesprogram

En kvalitetsgranskningsrapport av hantverksprogrammet och restaurang- och livsmedelsprogrammet.

Presentation vid webinarium den 26 augusti 2016.

Projektledare: Utredare Marie-Louise Hultman, Linköping

Så här genomfördes granskningen

- Vi granskade hantverksprogrammet eller restaurang och livsmedelsprogrammet på 15 skolor runt om i Sverige. Sju skolor med enskild huvudman och åtta med kommunal huvudman.
- Vi intervjuade elever i åk 3, yrkeslärare, apl-handledare och arbetslivsrepresentanter i programrådet.
- Vi granskade skolornas dokument kring programråd, apl och annan dokumentation gällande samverkan med det lokala arbetslivet

Granskningens frågor var:

1. Har programmet en organiserad samverkan med det lokala arbetslivet?
2. Får elever läsa kurser inom programfördjupningen som är utvecklade i samråd med det lokala arbetslivet och med hänsyn till utbildningens mål?
3. Är innehållet i elevernas apl sammansatt i samråd med det lokala arbetslivet och på ett sätt som bäst gynnar elevens utveckling mot ett relevant yrkeskunnande?

Granskningens resultat

av samverkan mellan skolorna och det lokala arbetslivet i de lokala programråden

- **Rektorns engagemang** varierar, stort ansvar läggs på enskilda lärare
- Arbetslivet **väljer bort** programrådets möten
- **Andra samverkansforum** är viktigare för arbetslivet
- **Oklart syfte** för programrådets arbete
- Arbetslivet **saknar kännedom** om sina möjligheter till samråd

---

Strategier för starkare lokala programråd

- **Formulera ett syfte** som intresserar både skolan och arbetslivet
- **Analysera hinder och hitta lösningar** som möjliggör för fler av arbetslivets aktörer att delta
- Tydliggör arbetslivets möjligheter till **inflytande**
- **Rektorn behöver leda** och skapa strukturer för programrådet
- Ta tillvara **elevernas erfarenheter** och synpunkter
- **Sök stöd** hos många olika aktörer i det lokala arbetslivet och med andra program eller skolor

---

Granskningens resultat

av samverkan mellan skolan
och det lokala arbetslivet kring apl

- Stort ansvar läggs på **enskilda lärare** eller samordnare
- Skilda **synsätt** på elever och lärandet på apl
- Stora skillnader i **förberedelse** inför apl
- Stora skillnader i **uppföljning** under och efter apl
- Arbetslivsanknytningen saknas i skolans **kvalitetsarbete**

Konsekvenser för eleverna

om samverkan kring apl fungerar väl eller inte

- **Olika synsätt** på utbildningen på apl påverkar elevens motivation
  - apl som en del i utbildningen, där eleven ges möjlighet att utvecklas
  - apl där eleven ses som en extra arbetskraft som kan utföra enklare uppgifter
- **Skilda förväntningar** hos eleverna, lärarna och handledarna på syftet med apl
  - skapar otydlighet och osäkerhet för alla parter
  - resulterar i bristande likvärdighet för eleverna
  - påverkar arbetsplatsernas intresse för att ta emot elever
  - påverkar intresset hos eleverna att söka och fullfölja utbildningen